

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Qvarta Qvæstione. Propter quas caussas facienda sunt bona opera?

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

id est, debent referri ad celebrandum Deum, vt alij bona do-
bonis exemplis inuidentur.

DE QVARTA QVÆSTIONE.

Propter quas causas facienda sunt
bona opera?

VI T AE sunt causa, Necessitas, Dignitas, Præmia. Et primum
multiplex est Necessitas, Mandati, Debiti, retinenda Fidei, &
vitandi pœnas. Est enim aliud est loqui de coactione, tamen manet
voluntario æterna Dei, & immutabilis, vt voluntati Dei creatura ob-
temperet. Hæc ordinatio immutabilis est mandati & debiti necessi-
tas, sicut Paulus inquit: Debitorum sumus Dei, non carnis. Et Chris-
tus inquit: Hoc est mandatum meum, vt diligatis vos inuicem. Et
Thom. 2. Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra, abstinere a for-
nicatione, nisi videre vnumquemq; vas suum, id est, corpus, in sanctifica-
tione & honore, non in affectibus libidinis, sicut gentes ignare Dei,
satis avaritia afflicere & defraudare fratrem in negotijs, quia vindex
est Deus de his omnibus. Nō enim vocauit nos Deus ad immundiciem,
sed ad sanctificationem. Ideo qui hæc contemnit, non hominem con-
temnit, sed Deum, qui dat Spiritum sanctum suum vobis. N E C E S S I T A S
retinenda fidei est, quia Spiritus sanctus expellitur &
contemnitur, cum admittuntur peccata contra conscientiam. Sicut cla-
re dicitur t. Iohan. 3. Nemo decipiat vos, qui facit peccatum ex Dia-
bolo est. Et Rom. 8. Si actiones carnis spiritu mortificabitis, viuetis.
Sicut secundum carnem viuetis, moriemini. Et excuti fidem per ma-
lum, restatur hoc dictum Pauli i. Timoth. 5. Si quis suorum &
domesticorum curam non habet, fidem abnegauit, & est infideli-
tatis detentor. Item: Fides esse non potest in his, qui indulgent prauis
concupiscentiis, nec agunt pœnitentiam, quia scriptum est: Vbi habi-
tavit Dominus? in spiritu contrito, & tremente sermones meos.
Sicut fides asserat pacem conscientia, non potest simul esse cum
peccatis retinente delictum, quod condemnat conscientiam. Ideo
Paulus inquit: Omne quod non est ex fide, peccatum est. E X C U T I
igitur Dauid fidem & Spiritum sanctum, cum raperet alteri
contingem, & quidem multipliciter Spiritum sanctum perturba-
uit, nonnulli in corde suo, vnde pulsus est in adulterio, deinde in mul-
tis sceleribus, quorum alijs scandalum attulit dolorem, alijs fuit occasio
sceleris. Item in miseris mulieribus, vi stupratis ab Absolone, &
in similibus. N E C E S S I T A S vitandi pœnas debebat
idem animos mouere, cum totam mundi historiam plenam tristis-
simam euentuum videamus, qui certe sunt pœna peccatorum. Ced-
tant:

tanta cæcitas est hominum, vt casu plerosq; accidere existiment. Hæc amentia tollenda est: Sciamus omnes tristes euentus humanos, esse pœnas, cum primi lapsus, tum aliorum peccatorum, sicut dicitur, inquit, Propter iniquitates corripis hominẽ. Imo cum præterita omnia sint momentanea, præsentis pœnæ non respondent æternæ, sed sunt testimonia iudicij venturi. Deus nos committit testare iudicium aliud, in quo non de momentaneis & perennibus rebus agetur, sed de æternis. Hoc iudicium semper in conspectu debet, de hoc iudicio nos ipsos admoneamus, quoties præsentibus videmus.

A c repudietur illa frigida cauilatio, apprehenduntur benefacta metu pœnæ. Facilis est responso pœnæ sciunt eiusdem facti multas esse causas, & ordinatas. Sciunt quoque propter Deum recte faciendum esse, quam propter pœnas. Sed hoc quoq; Deum velle agnosci voluntatem suam, & iram suam, velle metui pœnas præsentis & futuras. Et omnes pœnas latent, sæpe puniuntur peccata peccatis, & implicantur multis homines peccatis & calamitatibus. Horum malorum omnium læpe aliquis est reus: vt lapsus Dauidis, quantum peperit scelerum desperationum, blasphemiarum, & tristissimarum rerum: Culmibus à Salomone admissus, fuit causa dilacerationis regni Israël. Hæc distractio, & religionis discordiam, & perpetua bella attulit. Hæc exempla Deus vult considerari, vt vere metuamus ipsius iram, nostræ ac alienæ salutis rationem habeamus. Sed cæca mens hominis, nec peccati, nec iræ Dei magnitudinem cernit: Imo reprobis quibus quidem pœnis satis afficitur. Sicut impius latro adhuc in sua calamitate, & Christum deridet.

Discant pœnæ, vt dictum est, agnoscere iram Dei in tanta magnitudine calamitatum humanarum, discant & insidias Diaboli cauere, qui postulat per gradus impellit, & longam telam texit multarum calamitatum, vt tandem impellat ad desperationem. Sicut dictum est: Cum ita tanquam leo rugiens, quatens quem deuoret.

Quia dignitas. Hic rursus admoneo, non esse dignitatem tribuendam, quod propter eas persona habeat remissionem peccatorum, quod satisfaciant legi Dei, sint precium vix æquum. Sed fides præluceat, quæ statuat nos propter filium Dei placere, ut supra dictum est. Postea vero etiam propter hunc ipsam motorem hos cultus placere Deo, qui non vult totum genus humanum perire. Ideo vult aliquam esse Ecclesiam, in qua agnoscatur, colatur, huius obedientiam propter Filium vocat sacrificia, id est, opera quibus Deus iudicat se honorari. Ideo Petrus inquit: Offerite hostias spirituales. Hæc est vocationis, non personæ, sicut Magistratus aut Apollolus dicitur

dicere, & cogitare debet res esse maximas, per quas Deus vi-
uet, dat vitam æternam: ideoq; gubernari & iuuari a Deo,
ut ob causam studiosius omnia faciat. Sic quodlibet
membrum Ecclesiæ sentiat hanc summam omnium vocationum esse,
remembrem populi Dei, inuocet Deum pro se & alijs, offerat sa-
crificia, & omnis generis bona opera præcepta a Deo. Hæc digni-
tatis vocacionis intelligenda & consideranda est: Scias hoc tuum stu-
dium liberarum, & modestiam vitæ, verè rem magnam esse, & ad vo-
cationis gloriam & aliorum necessitatem pertinere. Ideo eam Deus
colitur & approbat, ut dictum est, gubernat, adiuvat. Quare studio-
sus officia tui loci facias.

DE P R E M I I S.

Vitæ premio peccatorum & reconciliatio sic certa, donatur pro-
pter solum Dei gratis, & fide accipienda est. Fieret autem incer-
ta, si prodere ex conditione nostrorum meritorum. Sed in reconci-
liatione bona opera cum placeant fide propter mediatorem, ut di-
ctum est, merentur præmia spiritualia & corporalia, in hac vita, &
post hanc vitam, sicut clare ostendit parabola de negotiantibus: Ha-
bitus dabitur, &c. Et 1. Tim. 4. dicitur, Pietas habet promissiones
presentis & futuræ vitæ, &c. Marc. 10. Recipient centuplum in hac vi-
ta, sed cum tribulatione, & post hanc vitam, vitam æternam. Matt. 10.
Qui sedente potu vni ex minimis propter doctrinam, non perdet mer-
cedem suam. Lucæ 6. Date, & dabitur vobis. Exod. 20. Honora pa-
træm & matrem, ut sis longæuus super terram. Iesa. 33. Panis ei datur
ut aquæ eius erunt certæ. Regem in decore videbunt, id est, pro
modestia & bonis operibus Deus dat tranquillam politiam, hone-
stam & paratam gubernationem, &c. Iesaiæ 58. Frange esurienti panem
tuum, & eris sicut hortus irriguus, &c. **D E N I QV E** ple-
nè scriptura talium promissionum, de spiritualibus & corporali-
bus præmijs. Nam & in hac vita vtriusq; opus est: Nec singuli retine-
re possunt sine exercitio, nec in gubernatione illustrari do-
ctrina, & conservari Ecclesiæ & politix possunt, sine donis spiritua-
libus. Deinde cum Deus velit in hac vita propagari doctrinam, dat
sibi hospitium docentibus & discipulis, id mirabiliter seruat,
sicut seruat nauim in qua Paulus vehebatur Romam. Promittit
etiam præsentis vitæ commoda. Et quamquam Ecclesia mirabi-
liter subiecta est cruci, tamen aliqua multitudo pia seruat, etiam si
in acie vidrice, aliqui milites interficiuntur. **D I S C A M V S**
igitur verosq; genere bonorum opus esse, & ea non frustra promitti
Deo, sed ut fides nostra exerceatur & crescat, & nos inuitati præ-
cipue diligentius laboremus. Exerceatur autem Fides tripliciter.

P R I M O,